

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DİLEKÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

16 Ekim 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Sunay Karamık'ın, TBMM'nin 28'inci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın ve toplantının hayırlara vesile olmasını dilediğine, Malatya'nın Kale ilçesinde meydana gelen deprem nedeniyle Komisyon adına geçmiş olsun dileklerini sunduğuna, Komisyonun bugünkü gündemine ve 28'inci Yasama Döneminin Birinci ve İkinci Yasama Yıllarındaki faaliyetlerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Sunay Karamık'ın, Muğla Milletvekili Metin Ergun'un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELE

1.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Hasan Koçaslan ve 29 kişiye ait 19877 numaralı Dilekçe hakkında Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'na itirazına ilişkin görüşme

2.- Mehmet Sertkaya'nın 9/10/2024 tarihli ve D28-11790 numaralı Dilekçesi'ne ilişkin görüşme

IV.- KARARLAR

1.- 19877 numaralı Dilekçe'ye ilişkin Komisyon Genel Kurulunun 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'nın aynen benimsenmesine, bu doğrultuda konuya ilişkin İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince düzenlenecek raporun TBMM Genel Kuruluna sunulmasına ve gerekli rapor hazırlıklarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine ilişkin karar

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Hasan Koçaslan ve 29 kişiye ait 19877 numaralı Dilekçe'ye ilişkin açıklaması

DİLEKÇE KOMİSYONU

1'inci Toplantı

16 Ekim 2024 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dilekçe Komisyonu saat 14.05'te açıldı.

Komisyon Başkanı Sunay Karamık, TBMM'nin 28'inci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın ve toplantının hayırlara vesile olmasını dilediğine, Malatya'nın Kale ilçesinde meydana gelen deprem nedeniyle Komisyon adına geçmiş olsun dileklerini sunduğuna, Komisyonun bugünkü gündemine ve 28'inci Yasama Döneminin Birinci ve İkinci Yasama Yıllarındaki faaliyetlerine,

Muğla Milletvekili Metin Ergun'un açıklamasındaki bazı ifadelerine,
İlişkin açıklama yaptı.

Gündemin "İtiraza Uğrayan Komisyon Genel Kurulu Kararı" kısmında, Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Hasan Koçaslan ve 29 kişiye ait 19877 numaralı Dilekçe hakkında Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'na itirazına,

Gündemin "Genel Kurula Sevk Edilen Dilekçeler" kısmında, Mehmet Sertkaya'nın 9/10/2024 tarihli ve D28-11790 numaralı Dilekçesi'ne,

İlişkin görüşme yapıldı.

İstanbul Milletvekili Behiye Eker ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın, 19877 numaralı Dilekçe'ye ilişkin Komisyon Genel Kurulunun 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'nın aynen benimsenmesine, bu doğrultuda konuya ilişkin İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince düzenlenecek raporun TBMM Genel Kuruluna sunulmasına ve gerekli rapor hazırlıklarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine ilişkin önergesi kabul edildi.

Muğla Milletvekili Metin Ergun, Hasan Koçaslan ve 29 kişiye ait 19877 numaralı Dilekçe'ye ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 15.07'de toplantıya son verildi.

16 Ekim 2024 Çarşamba**BİRİNCİ OTURUM****Açılma Saati: 14.05****BAŞKAN: Sunay KARAMIK (Adana)****BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet Salih DAL (Kilis)****SÖZCÜ: Süleyman ŞAHAN (Yozgat)****KÂTİP: Behiye EKER (İstanbul)**

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları ve kıymetli katılımcılar; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır. Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 28’inci Yasama Dönemindeki 5’inci Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Sunay Karamik’in, TBMM’nin 28’inci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı’nın ve toplantının hayırlara vesile olmasını dilediğine, Malatya’nın Kale ilçesinde meydana gelen deprem nedeniyle Komisyon adına geçmiş olsun dileklerini sunduğuna, Komisyonun bugünkü gündemine ve 28’inci Yasama Döneminin Birinci ve İkinci Yasama Yıllarındaki faaliyetlerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Sözlerimin hemen başında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 28’inci Dönem Üçüncü Yasama Yılı’nın ve toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Malatya’nın Kale ilçesinde meydana gelen ve çevre illerde de hissedilen 5,9 büyüklüğündeki deprem nedeniyle tüm vatandaşlarımıza Komisyonumuz adına geçmiş olsun dileklerini sunuyorum.

Değerli üyelerimiz, bugünkü toplantımızın gündemi 9 Ekim 2024 Çarşamba günü sizlere yazılı olarak iletilmiş ve ayrıca TBMM uzantılı e-posta adresinize de gönderilmiştir.

Gündemimize geçmeden önce Komisyonumuzun 28’inci Dönem Birinci ve İkinci Yasama Yıllarındaki faaliyetleri hakkında sizleri kısaca bilgilendirmek istiyorum. Bilindiği üzere, Komisyonumuz, anayasal dilekçe hakkının kullanılması kapsamında vatandaşlarımız ve karşılıklılık esası çerçevesinde Türkiye’de yerleşik yabancılar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen dilek ve şikâyetleri incelemektedir. Ayrıca, kamu başdenetçisi adayları ile kamu denetçilerini seçen ve Kamu Denetçiliği Kurumunun yıllık raporunu görüşen Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyonun da sekretarya görevini sürdürmektedir.

Komisyonumuza Birinci ve İkinci Yasama Yıllarında 11.619 başvuruda bulunulmuştur. Belirtilen tarih aralığında ortalama günlük dilekçe sayısı 23’tür. Komisyonumuza başta e-dilekçe sistemi olmak üzere posta, elden ya da milletvekillerimiz ile kurumlar üzerinden dilekçeler gelmektedir. E-dilekçe sistemi sayesinde başvuru sahipleri hızlı ve ücretsiz olarak Komisyona başvuru yapabilmekte, katılıma açık ise diğer başvurucuların dilekçelerini imzalayabilmekte ve dilekçelerin durumunu takip edebilmektedir. Vatandaşlarımız tarafından yoğun bir şekilde kullanılmakta olan e-dilekçe sistemine 14 Mayıs 2023 ile 1 Ekim 2024 tarihleri arasında 173.141 kişi kaydolmuştur. Hâlihazırda sisteme kayıtlı olan kişi sayısı 398.973’tür. Dilekçe sahiplerinin cinsiyetlerine bakıldığında, Birinci ve İkinci Yasama Yıllarında erkeklerden 8.365, kadınlardan 3.212 dilekçe geldiğini görmekteyiz. Başvurular ikametgâh adresine göre incelendiğinde en fazla başvurunun İstanbul’dan, en az başvurunun ise Tunceli’den geldiği görülmektedir. Dilekçe konuları itibarıyla değerlendirildiğinde en fazla başvurunun çalışma ve

sosyal güvenlik, çevre yönetimi ve adalet hizmetleri konusunda olduğu görülmektedir. Birinci ve İkinci Yasama Yıllarında ilki 18 Temmuz 2023 tarihinde, sonuncusu ise 2 Eylül 2024 tarihinde olmak üzere 24 Başkanlık Divanı toplantısı yapılmıştır. Bu toplantılardan 10.691 dilekçe hakkında 5.602 Başkanlık Divanı kararı alınmış ve 24 cetvel hâlinde yayınlanmıştır. 102 dilekçe mevzuata uygun olmadığından ya da mükerrer olması sebebiyle işleminden kaldırılarak hıfzolunmuştur.

Değerli üyelerimiz, Komisyonumuza gelen dilek ve şikâyetlerden toplumun çoğunluğunu ilgilendiren, ayrıntılı araştırma ve incelemeye ihtiyaç duyulanlar Başkanlık Divanımızca Genel Kurula sunulmaktadır. Böylelikle belirtilen konularda ayrıntılı görüşme ve değerlendirme yapılabilmesini teminen gerekli işlemlerin tüm üyeler eliyle yapılmasındaki zorluk dikkate alınarak genellikle alt komisyon kurulmaktadır.

Hatırlanacağı üzere, İkinci Yasama Yılındaki 2 Temmuz 2024 tarihli 3'üncü Genel Kurulumuzda İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında Akran Zorbalığının Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu, 17 Temmuz 2024 tarihli 4'üncü Genel Kurul Toplantımızda ise Türkiye'de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonu kurulmasına karar vermiştik. Birinin Başkanlığını da yürütmekte olduğum alt komisyonlar, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlardan bilgi almak, ilgilileri çağırıp dinlemek, idari denetim yapılmasını sağlamak, yapılmasını istemek, ihtiyaç hâlinde yerinde incelemeler yapmak şeklinde 3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde sayılan yetkileri kullanmak suretiyle çalışmalarını sürdürmektedir.

Değerli arkadaşlar, Dilekçe Komisyonu olarak yerinde incelemeler yapmaktayız. İkinci Yasama Yılında 27'nci Dönemden Komisyonumuza intikal eden dilekçeler hakkında, Genel Kurulumuzca alınan kararlar kapsamında, 22-23 Temmuz 2024 tarihleri arasında Isparta ili Eğirdir ilçesi Yeşilada Mahallesi'nde ve Isparta ili Sütçüler ilçesi Kasımlar köyünde yerinde incelemeler gerçekleştirmiş, şikâyet ya da talebe konu hususlarda başta yerel yetkililer olmak üzere bilgi alınmış ve vatandaşımızın sesine kulak verilmiştir. Hatırlayacağınız üzere, Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 17 Temmuz 2024 tarihinde gerçekleştirilen 4'üncü Toplantısında, Aydın ve Muğla sınırları içindeki Bafa Gölü'nde ve Antik Latmos bölgesinde yerinde inceleme yapılmasına ve gerekli hazırlık çalışmalarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine karar verilmişti. Bu kapsamda, söz konusu yerinde incelemenin sizlerden alınan geri bildirimler doğrultusunda 4-5 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Değerli arkadaşlar, Dilekçe Komisyonu olarak ikinci görevimiz ise 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu gereğince karma komisyonun başkanlık divanını oluşturmamız çerçevesinde yıllık faaliyet raporlarının görüşülmesi, kamu başdenetçisi adaylarının Genel Kurula sunulması ve kamu denetçilerinin seçimine ilişkindir. Kamu Denetçiliği Kurumunun 2023 yılında yürüttüğü faaliyetleri ve önerileri kapsayan 2023 Yıllık Raporu hakkındaki karma komisyon raporumuz 142 sıra sayısıyla bastırılarak dağıtılmış ve Genel Kurul gündeminin "Kanun Teklifleri ile Komisyondan Gelen Diğer İşler" kısmında yer almıştır. Rapor üzerindeki görüşmeler alınan karar gereğince TBMM Genel Kurulunun 17 Ekim 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılacaktır. Bilindiği üzere, 6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi uyarınca kamu başdenetçisi ve 4 kamu denetçisi için seçim yapılacaktır. Seçime ilişkin adaylık koşulları ve başvuru süresi TBMM Başkanlığınca 1 Ekim 2024 tarihli ve 32679 sayılı Resmî Gazete'de ilan edilmiştir. Buna göre 2 Ekim 2024 tarihinde başlayan başvuru süresi 16 Ekim 2024 Çarşamba günü yani bugün saat 17.00'de sona erecektir. Kamu başdenetçiliği ve kamu denetçiliği aday adaylığı için yapılan başvurular TBMM Başkanlığınca başvuru evrakıyla birlikte karma komisyona gönderilmesinin ardından seçime ilişkin karma komisyon süreci başlayacaktır. Kamu başdenetçisi ve 4 kamu denetçisi seçimine ilişkin 6328 sayılı Kanun'un 11'inci maddesi kapsamında

hazırlanan seçim takvimi sizlere takdim edilmiştir.

Komisyon gündemimize geçmeden önce, değerli basın mensubu arkadaşların toplantı salonundan ayrılmasını rica ediyorum, yazılı basın kalabilir.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELELER

1.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Hasan Koçaslan ve 29 kişiye ait 19877 numaralı Dilekçe hakkında Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'na itirazına ilişkin görüşme

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Komisyonumuzun faaliyetleri hakkında verilen bilgilerin ardından gündemimizin “İtiraza Uğrayan Komisyon Genel Kurulu Kararı” kısmındaki konunun görüşülmesine geçiyorum.

Bilindiği üzere 9 Ekim 2004 Çarşamba günü dağıtılan çağrı yazımızda gündemimize aldığımız itiraz edilen 2 Temmuz 2024 tarihli ve 7 sayılı Komisyon Genel Kurulu kararı hakkındaki bilgilere yer verilmişti. Bu kısımda yer alan işi görüşürken öncelikle Komisyonumuzda yapılan işlemler hakkında bilgilendirmesi için bir yasama uzmanına, ardından itiraz eden milletvekiline, son olarak da nihai değerlendirme yapılması için üyelerimize söz vereceğim. Yapılan değerlendirmeler sonrasında varsa önerenin işleme alınması neticesinde konuyu da karara bağlayacağız.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 2 Temmuz 2004 tarihli ve 7 sayılı Kararı hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Yasemin Akifoğlu Yılmaz'a söz veriyorum.

Buyurun Yasemin Hanım.

YASAMA UZMANI YASEMİN AKİFOĞLU YILMAZ – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; 27'nci Yasama Döneminde Komisyonumuza başvuruda bulunan Hasan Koçaslan ve 29 kişiye ait 4 Ağustos 2021 tarihli ve 19877 numaralı Dilekçe'de özetle; Isparta ili Sütçüler ilçesi Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren Karmersan mermer şirketinin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesi'ni heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikâyetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi talep edilmiştir. Dilekçe hakkında Komisyonumuzun vereceği karara esas teşkil etmek üzere 3 Kasım 2021 tarihinde Isparta Valiliğinden bilgi istenmiştir. Isparta Valiliğinden gelen 19 Kasım 2021 tarihli cevabi yazı ve eklerinde konu hakkında yargı sürecinin devam ettiği şeklinde bilgi verilmesi üzerine Komisyonumuz Başkanlık Divanının 17 Aralık 2021 tarihli ve 10419 sayılı Kararı'yla Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesi uyarınca dilekçenin görüşülemeyeceğine karar verilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine dağıtılan söz konusu Başkanlık Divanı kararına Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu tarafından 24 Aralık 2021 tarihinde Komisyona yapılan talep ve şikâyetin konusunun açılan davanın konusundan daha kapsamlı olduğu gerekçesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesi kapsamında itiraz edilmiştir. Hakkındaki Başkanlık Divanı kararına süresi içerisinde itiraz edilmesi nedeniyle Meclis İçtüzüğü'nün 117'nci maddesi uyarınca Komisyonumuz Genel Kuruluna sevk edilen Hasan Koçaslan'ın dilekçesi hakkında Yeşilyurt köyünde mermer ocağı ve hafriyat nedeniyle oluşan heyelan tehlikesine ilişkin güncel durumun ve dilekçedeki talep konusunun tekrar incelenerek neticenin bildirilmesinin 17 Ocak 2023 tarihinde ilgili bakanlıklardan istenmesi üzerine İçişleri Bakanlığının 27 Şubat 2023 tarihli yazısıyla, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 17 Şubat 2023 tarihli yazısıyla Komisyonumuza bilgi verilmiştir. 27'nci Yasama Döneminde Komisyonumuz Genel Kurulunca sonuçlandırılmayan ve Meclis İçtüzüğü'nün 77'nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılmayan söz konusu dilekçe hakkında

3 Mayıs 2024 tarihli yazımızla Komisyonumuz Genel Kurulu görüşmelerine esas olmak üzere Isparta Valiliğinden Yeşilyurt köyünde mermer ocağı ve hafriyat nedeniyle oluşan heyelan tehlikesine ilişkin güncel durumun bildirilmesi istenmiş olup Valiliğin 20 Mayıs 2024 tarihli cevabi yazısı Komisyonumuza iletilmiştir. 2 Temmuz 2024 tarihli Komisyon Genel Kurulu toplantısında yapılan görüşmeler ve değerlendirmeler neticesinde alınan 7 sayılı Karar'a Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı 12 Ağustos 2024 tarihinde süresi içinde itiraz etmiştir. Söz konusu itiraz üzerine bugün yapılmakta olan toplantı gündemine alınan konunun İç Tüzük'ün 119'uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sevk edilmesi gereği hasıl olmuştur.

Arz ederim.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Verilen bilgiler için teşekkür ediyorum.

Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'yı itirazları konusunda dinlemek üzere toplantımıza davet ettik ancak burada yoklar, dolayısıyla söz veremiyorum.

Komisyon üyelerimizden söz almak isteyen var mı? Yok.

Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri de aramızda yok diye görüyorum.

Konu üzerinde başka söz almak isteyen üyemiz yok.

Katkı veren arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

IV.- KARARLAR

1.- 19877 numaralı Dilekçe'ye ilişkin Komisyon Genel Kurulunun 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'nın aynen benimsenmesine, bu doğrultuda konuya ilişkin İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince düzenlenecek raporun TBMM Genel Kuruluna sunulmasına ve gerekli rapor hazırlıklarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine ilişkin karar

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Sayın üyelerimiz, şimdi bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Dilekçe Komisyonu Başkanlığına

Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın itirazı üzerine görüşülmekte olan Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren mermer şirketinin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesi'ni heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikâyetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi talebini içeren 19877 numaralı Dilekçe'ye ilişkin 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Karar'ın aynen benimsenmesine, bu doğrultuda konuya ilişkin İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince düzenlenecek raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulmasına ve gerekli rapor hazırlıklarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine karar verilmesini arz ve teklif ederiz.

Behiye Eker

İstanbul

Süleyman Şahan

Yozgat

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Önerge sahibi üyelerimiz, bu konuda konuşmak ister misiniz?

O zaman gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Komisyonumuz Genel Kurulunun 2 Temmuz 2024 tarihli 7 sayılı Kararı'na esas teşkil eden Isparta Valiliğinin 20/5/2024 tarihli ve 46487 sayılı yazısında vatandaşların şikâyetine sebebiyet veren maden şirketinin sahadaki faaliyetlerinin sonlandırıldığı, verilen iş yeri açma ve çalışma ruhsatının

iptal edildiği, başka bir maden şirketinin oluşan heyelanın önlenmesi amacıyla üniversiteye hazırlatılan teknik rapor doğrultusunda çalışma yapmayı bedelsiz olarak kabul ve taahhüt ettiği ve bu şirkete çalışma izninin verildiği, yine aynı şirket tarafından madencilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan pasanın döküldüğü alanın baskısı sonucu oluşan heyelandan zarar görmesi muhtemel vatandaşların taşınmaz varlıklarının satın alındığı ve bölge halkının tahliye edildiği yönünde bilgi verilmiştir.

Verilen bilgidен, bölge sakinlerine yönelik olası heyelan riskinin ortadan kalktığı ve Komisyonumuz Genel Kurulunun kararına konu olan dilekçedeki mağduriyetin giderildiği anlaşılmıştır.

Söz konusu Komisyon Genel Kurul kararına Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın itirazı üzerine konunun İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sevk edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK - Teşekkür ederim.

Sayın üyelerimiz, 19877 numaralı Dilekçe hakkında Komisyonumuz Genel Kurulunun 2 Temmuz 2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'nın aynen benimsenmesine ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Genel Kurula...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Ben çekimser kalıyorum.

ALİ BOZAN (Mersin) – Çekimser kalıyoruz.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Genel Kurula sevki için mi?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Sevki, evet; bundan sonra yapacağımız hiçbir şey yok.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Yani konu artık Genel Kurulun.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – O zaman önerge kabul edilmiş mi oluyor?

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Genel Kurula sevkine “evet” diyoruz.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Ama paragraf yani burada mağduriyetlerin giderildiği... İlk paragrafta o bilgilere yer verilirmiş. Bunu kabul ettikten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinde çok da konuşulacak bir şey kalmıyor doğrusu.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Gerekçeyi mi yetersiz buldunuz?

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Evet. Ayrıca, bu kararı henüz mü alıyoruz, 2 Temmuzda alınan karar mı bu?

ALİ BOZAN (Mersin) – Aynısı.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Aynısı.

ALİ BOZAN (Mersin) – Aynısı olduğu için benim çekimser oyum, ben daha evvel de çekimser oy kullandığım için aynı şekilde olduğundan kaynaklı.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Hayır, hayır; bu kararı yeni alıyoruz, Genel Kurula sevk kararını.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Gerekçe aynı ama.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Genel Kurula sevki dışında bir gerekçe olmadığı açıklamasıyla Genel Kurula sevk ediyoruz ama istersek karara da bağlayabiliriz başka bir yönde, öyle değil mi?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Yok, hayır çünkü ilk önce yerinde inceleme kararı aldık, yerinde incelemeyi yaptık...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Sayın Başkanım, özür dileyerek...

Şimdi, bize sunulan dosyanın ekinde imzalarımızdan da oluşan bir föy var. Şimdi, 2 Temmuz

tarihinde -benim “evet” dediğim karar- yerinde incelenmesi kararına “evet” dedik ama bir önceki sayfada “Gereği düşünüldü.” denilerek yer verilen metin ve gerekçe benim hiç de “evet” diyeceğim bir şey değildi. Yerinde incelendikten sonra, o incelemenin Komisyonunda tartışılıp, değerlendirilip ondan sonra karara bağlanması ve gerekçe oluşturulması gerekirdi ama sanki öyle bir dizin oluşturulmuş ki biz bu kararı 2 Temmuzda almışız, altına da biz de -örneğin Ali Bey çekimser kalmış- sanki onaylıyormuşuz gibi bir hava doğmuş belge düzeni açısından.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Soner Bey...

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Şöyle efendim: Buradaki konu İç Tüzük’ün 119’uncu maddesinde düzenleniyor. İkinci fıkrada “Komisyon Genel Kurulu, itiraz edilen dilekçeler için, itiraz tarihinden itibaren otuz gün içinde bir rapor düzenleyerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisinin alacağı karar kesindir.” şeklinde düzenlenmiş. Dolayısıyla, buradaki Komisyon Genel Kurul kararına itiraz edildiği için artık yetki TBMM Genel Kurulunda. Bizim bu konuda İç Tüzük’e göre sevk dışında bir işlem tesis etmemiz mümkün değil.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Sevgili Baran’a katılıyorum ama bu gerekçeyi oluşturarak sevk ettiğimizde sanki biz Komisyon üyeleri olarak -metne katılan olur, katılmayan olur- “Mağduriyetler giderilmiştir, şu önlemler alınmıştır, şöyle yapılmıştır.” vesaire diyerek aslında Meclisi yönlendirmeye yönelik de bir gerekçe oluşturmuş oluyoruz.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Şöyle efendim: Şimdi, itiraz dilekçemiz de hazırlayacağımız raporun bir unsuru, dolayısıyla raporun parçası. İtiraz dilekçesinde bu hususlar belirtilmiş yani sizin bahsetmiş olduğunuz hususlara değinilmiş; dolayısıyla bu, raporun da bir parçası olduğu için artık konu Genel Kurul tarafından değerlendirilip karara bağlanacaktır.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Başkanım, şimdi, Genel Kurula bu işi sevk ederken bence -sayın vekilimizin de söylediğine katılarak söylüyorum- şu şekilde söylenmesi gerekiyor: Bizim oradaki rapora gerekçe olarak “Bunların kabul olduğu” gibi yazıyor. Şimdi, bizim de şunu dememiz gerekmez mi: Yani “Buradan gelen bilgiler böyle, itiraz şöyle, biz de bunu sevk edelim, yorumsuz bir şekilde.” dememiz gerekmez mi?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Yok, anlıyorum ama gerekçenin böyle kaleme alınmasının da bir mantığı var yani neden yerinde inceleme yapıldıktan sonra böyle bir rapor çıktı? Ondan sonra yapılacak hiçbir şey olmadığı için biz Komisyon olarak bunu Meclis Genel Kuruluna sevk etmek zorundayız; onun açıklaması, onun gerekçesi. Ama dilerseniz, itirazla ilgili paragrafı da ekleyelim gerekçeye.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Efendim, bu itiraz üzerine Komisyon Başkanlığımızca -zaten önergemizde de belirtiyoruz- Genel Kurulda görüşülmek üzere bir rapor düzenlenecek. O raporda bu toplantıda dile getirilen hususlara yer verilecek; dolayısıyla raporumuz aslında ekinde itiraz dilekçesi ve daha önce itiraza konu olan kararlarla birlikte Genel Kurulun uhdesinde olan bir konu, artık konuyu...

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – İtiraz notu ekleyelim bence.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Çünkü burada, hâlâ, yargı sürecinde de devam eden -tazminat davaları başta olmak üzere- bölümler var, iş çok karmaşık bir hâle de gelmiş. 2011’de başlayan hikâyede 2024’e gelmişiz, on üç yıllık bir hikâye. Arada yüklenici firmalar değişmiş, ihlal edildiği, heyelan riskinin olduğu tespit edilmiş, Süleyman Demirel Üniversitesinden bilimsel bir rapor istenmiş, bu rapora uygun olarak önlemlerin alınması talep edilmiş.

2 Temmuzda benim kişisel olarak değerlendirmem şuydu, alınan karar da ona uygun: Bürokrasiyi, idareyi dinledik, bizler de görüşümüzü beyan ettik ve sonrasında “Ya, bir de yerinde incelenir.” kararı

alındı. Bana göre, bundan sonrası, şu ifadeler sıkıntılı; eğer İbrahim Arslan olarak ben bunun altına imza koyduğum zaman, ikinci paragrafta şu geliyor: “Yukarıda belirtilen durumlar göz önüne alındığında bölgedeki heyelan riskinin büyük ölçüde azaltıldığı anlaşılmış oldu.” Ben buna imza attığım zaman, sanki “Tamam, her şey yolunda, düzenli itiraz eden bir milletvekili var, bu itirazı da Genel Kurul görüştün, buna göre bir karar versin.” noktasına taşıyoruz. Benim gerekçeyle ilgili birazcık mesafem...

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Efendim, düzenlenecek olan rapora eğer karar cetvelimizde şerh eklenmesi yönünde bir ibare...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Yok, çekimser olarak kalabilir.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – O rapora bu görüşlerinizi belirtilen süre içerisinde...

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Kabullü şerhten bahsediyorsunuz siz; kabul edelim ama şerh koyalım.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Şöyle efendim: Buradaki husus, aslında, Komisyonun yetkisinden... İtiraz üzerine Genel Kurulda görüşülmüş, karara bağlanmış bir konu, artık Komisyonun yetkisi dışında kalmış bir konu. Genel Kurula sevki dışında bizim bu dosyada...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Bir de burada yerinde inceleme kararı aldık ve yerinde incelemeye gelmediniz.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Gelemedik.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Ben de gelmedim.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Muhalefetten hiç kimse gelmedi.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Ona yönelik bir eleştirimiz yok. Hani sizler, Komisyon adına, sağ olsun, başta Başkanımız siz olmak üzere diğer arkadaşlarımız gittiler, yerinde incelediler, buna yönelik bir değerlendirmem yok benim.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Isparta CHP vekilleri de gelmedi.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, özür dilerim.

Yani, burada da muhalefet Komisyonda çalışmak istiyor, zaten bakıyorum, iktidar olarak şu anda azınlıktasınız, muhalefet olarak çoğunluğunuz ciddi olarak; bence erteleyelim.

Sayın Ahmet Salih Dal’a ben taziyelerimi iletiyorum; cenazesi var; diğerleri yok. Tabii, yoğunluğunuz var belki biraz, bu açıdan da yani muhalefetin...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Bir saniye, mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, şu anda “Gelmedi.” deyince, ben de katılamadım, belki benim üye olmadığım dönemde gidilmişti ama yani konularda iktidarın ciddiyetsizliği ortaya çıkıyor. Sizi ve katılanları tenzih ediyorum ama Komisyonun üçte 2’sini Cumhur İttifakı oluşturmaya rağmen şu anda ciddi olarak...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Siz de gelmediniz yerinde incelemeye. Yani “ciddiyetsiz” derken...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Yani ciddi olarak azınlıktasınız. Şu anda biz, sizin iyi niyet ve gayret içerisinde olduğunuzu görüyoruz, kararınıza itiraz etmiyoruz; normalde, arkadaşlar biraz daha belki şey yapabilirlerdi.

Tabii, bu arada gerçekten çok uzun bir süreç yani on üç on beş yıllık bir süreç. Gelen yazıdan da anlaşıldığı kadarıyla itiraz konusu ortadan kalkmış gibi anlaşıyor.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Evet.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Mademki işletme faaliyetine ara verdi ve ruhsat iptal edildi, öyleyse buranın meşgul edilmesinin de nasıl bir şeyi var, ben....

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Başka bir firma var şu anda.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Yok, heyelan bölgesindeki mülk sahiplerinin hepsinin hep şeyiyle yapıldı.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Tabii, bu, benzer konularla ilgili Hatay’da da yaşanıyor. Aslında...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Madenci tarafından satın alınmış ve sorun çözülmüş.

Şunu anlatmaya çalışıyorum Sayın Vekilim: Orada ben eleştiriye itiraz etmek zorundayım. “Ciddiyetsizlik.” dediniz; ciddiyetsizlik yerinde incelemeye gelmemektir.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Evet, şimdi benim burada söylemek çalıştığım başka bir husus da şu...

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Şimdi, ona da ben itiraz ediyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Katılımla ilgili yani katılma... Şimdi de bir de burada bir konu, her bir olay üzerinde 400 bin civarında başvurudan bahsettiniz. Her bir olay, dördü birden ayrı konu, tek tek görüşülecek olursa zaten Komisyon hiçbir iş yapmasa bile bu başvuruların binde 1’ine bile ulaşamaz. Burada esasen prensipler üzerinde belki durulabilir. Mesela, aynı, benzer maden ocağı sorunu Hatay’da da var. Hatay’da da Valilik makamı deprem bölgesi olduğu veçhiyle tek taraflı inisiyatif kullanarak, deprem bölgesinde ÇED raporu zorunluluğunu ortadan kaldırdı. Bu büyük bir skandal. “Ben Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurallarını, kanunlarını tanımıyorum. Burası özerk bir bölge. Ben istediğim kuralları uyguladım.” gibi bir mantık ortaya çıkıyor. Onun için de burada alınacak karar mümkünse genele teşmil edilmek üzere belki olabilir. Gerçekten özellikle 50’nin üzerinde maden ocağı ve maden ocakları, şu anda evlerin bahçelerine bitişik yerde yapılıyor. İdareyi dinlediğinizde bir zorunluluk var, deprem bölgesi, acil malzeme ihtiyacı var ama vatandaş dinlediğinizde de duvarının bitişiğine taş ocağı açılıyor. Şimdi, burada tabii, vatandaş kollayacağız diye haklı gerekçelerle iş yapan işletmenin faaliyetlerine zarar vermek doğru olmadığı gibi vatandaşların mağduriyetine de sebebiyet vermemek önemli. Tabii, ben mühendis değilim, o açıdan da böyle bir alana geldiğimizde inceleme yaparak sadece subjektif olarak belki duygusal bir bağla bir muhakemede bulunabiliriz ama bu işin esasen uzmanları belki alanda inceleme yapar, daha verimli bir karara ulaşabilirler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Teşekkür ederim.

Bir erteleme önerisinde bulundunuz ama yani on üç yıllık bir erteleme söz konusu, biz de ertelemeyelim yani bu işi uzlaşarak sonlandıralım.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Meclise gidecek o.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Meclise gidecek, orada hemfikiriz. Sadece buradaki gerekçeyle ilgili itirazınız var.

ALİ BOZAN (Mersin) – Başkanım, ben o konuda sadece şöyle... Şeye de baktım, benim anladığım İç Tüzük’ten, oylamaya gerek yok, başka bir şansımız yok zaten. Yani o açıdan bugün... Yani benim anladığım, o yüzden gelip baktım.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Ama sevki için de...

ALİ BOZAN (Mersin) – Ama şey demiyor, “Sunar.” diyor yani “Başka bir şeyi sunabilir.” demiyor.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Yapabileceğiniz başka hiçbir şey yok.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Siz o zaman bize bilgi vereceksiniz.

ALİ BOZAN (Mersin) – “Sunabilir.” demiyor. “Sunabilir.” “Buna dair karar alır.” demiyor. “Sunabilir.” dese tamam ama “Sunar.” diyor.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Efendim, geçmiş uygulamalarda bu Komisyonla görüşülüp karar sonrasında raporla yapılmış. Dolayısıyla aynı usulü takip etmek açısından böyle bir yol.

ALİ BOZAN (Mersin) – Bugün o usulü yani bileşenden anladığım o usulü takip etme şansımız yok gibi görünüyor, ondan kaynaklı. İç Tüzük’ün tanımı net: “Komisyon otuz gün içerisinde hazırlar, Genel Kurula sunar.”

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Önergeye gerek yok mu diyorsunuz?

ALİ BOZAN (Mersin) – Bence gerek yok benim İç Tüzük’ten anladığım, okuduğum; dilerseniz uzmanlarımız tekrar bir bakabilir, değerlendirebilir ama iç uygulamalar böyle olmaz.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Efendim, şöyle:”Rapor düzenleyerek” dendiği için İç Tüzük’te, bu rapor da Komisyon raporu olacağı için, dolayısıyla bir oylama yapmak durumundayız.

ALİ BOZAN (Mersin) – Tam o noktada gerekçeyle ilgili farklı düşünüyoruz ya hani, ondan kaynaklı.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Gerekçeyi tekrar kaleme alalım.

YASAMA UZMANI SONER – Ama efendim şöyle: Raporda, zaten bu itirazlara, toplantıda dile getirilen hususlara yer vereceğiz. Dolayısıyla itiraz dilekçesi de raporun bir parçası olduğu için aslında...

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – O zaman rapordan sonra oylayalım yani. Şimdi raporaştırılmamış bir şey.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) – Sonuçta ortada inceleme komisyonunun aldığı bir rapor var.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Bir rapor daha yazarız.

YASAMA UZMANI SONER – Şöyle efendim: Bir karar var, o karara itiraz var. Bu doğrultuda da bir rapor düzenleyerek Genel Kurula sevkini sağlanması...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Özur dileyerek -mikrofona basayım- şimdi, orta yerde hangi karardan söz ediyoruz, onu bir anlayabilirsem...

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Efendim, şu 7 sayılı...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Şu son sayfada imzadan önceki olan karar mı?

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Bu karar, evet.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Bu kararı ne zaman aldık?

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – 2 Temmuz.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Biz 2 Temmuzda böyle bir karar almadık, ya da ben böyle bir karara “evet” demedim. 2 Temmuzda alınan karar şuydu: İlgililer dinlendi, itirazlılar dinlendi, söz alan arkadaşlarımız düşüncelerini ifade etti; bütün bu değerlendirmeler ışığında sunulan önergeyle, yerinde incelenmesine karar verildi.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Yerinde incelemek...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Ben böyle bir karara imza atmadım.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Diğer...

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) – Yerinde incelemenin aldığı karar değil mi?

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Değil efendim. Şöyle: Diğer üç dosyamız vardı Isparta’yla ilgili o toplantıda görüşülen, 1’i Eğirdir Yeşilada Mahallesi...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Doğru.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Diğer Sütçüler Kasımlar köyü.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Doğru.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Bu iki alan için yerinde inceleme kararı alındı. Yeşilyurt köyüyle alakalı dosya Komisyonunda karara bağlandı.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Tamam.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Vatandaşların mağduriyetlerinin giderildiği o alanların...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Şimdi, Yalım Bey’in itirazı hangi dosyaya?

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – “Giderilmedi.” diyor o dosyada.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – “Bu giderilmedi yani ilgili firma tarafından satın alındı fakat oradaki köylüye yeni bir yer tahsis yapılmadı.” İtirazları bu yönde Sayın Vekilimizin. Dolayısıyla...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Yani dediğim gibi, zaten hani Ali Bey de söylüyor.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Efendim, uygun görürseniz tekrar İç Tüzük’ü okuyayım.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Yok, ona gerek yok yani orta yerde bir uzlaşmazlık var. Keşke sevgili vekilimiz gelseydi, burada itirazlarını da ortaya koymuş olsaydı...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Gelseydi, aynen.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – ...hepimiz daha anlaşılabilir bir karara imza atardık ama o ki muvazaalı bir durum var ve bu işi Türkiye Büyük Millet Meclisi çözecek, onu sevk etmekten başka seçeneğimiz yok.

Şimdi, burada sevke gönderirken ne yazılacağı benim için kıymetli. Eğer şu ifadeler geçerse sanki Komisyonun bütün üyeleri buna artık kararı vermiş, olgunlaştırmış “Son, nihai kararı da Türkiye Büyük Millet Meclisi versin.” gibi bir yaklaşım oradaki milletvekillerimizi yönlendirmeye yönelik. Yani burada ifadeler ne diyor: “Şu, şu, şu yapılmıştır; bu anlamda riskler azaltılmıştır.” Şimdi, bu, etkilemeye yönelik bir şey. Ben meseleye sadece mülkiyet hakları penceresinden de bakmıyorum örneğin. Tamam, ilgili firma oradaki insanların taşınmazlarını satın almış, 50 küsur parsel satın alınmış görünüyor ama işin bir de çevre ve doğa kısmı var. Yani “İnsanları oradan tahliye ettiğimiz zaman doğa ve çevre zarar görmeyecek.” anlamı çıkmıyor ki orada. O nedenle bu gerekçeyi biraz daha anlaşılabilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin hakemliğine başvurabilir ifadelerle sevk edersek daha doğru olacağını düşünüyorum. Meclis nihai kararı verecektir, zaten yetki sahibi; itirazcı arkadaşımız çıkar, itirazını orada dillendirir, görüş beyan etmek isteyenler görüşünü beyan eder ve Meclis karara bağlar ama bu hâliyle gönderdiğimizde sanki Komisyon bütünüyle “Evet, gittik, yerinde de inceledik, araştırmayı da yaptık. Ortaya çıkan olumsuzluklar bertaraf edilmiştir önemli ölçüde...”

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – “Kenardan Yalım Halıcı diye bir milletvekili çıktı, mecbur kaldık, biz buraya gönderiyoruz.” gibi oluyor.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Öyle konularda olmuyor.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Oluyor ya!

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Ben hâlâ gerekçeyi tekrar kaleme alabileceğimiz inancındayım.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Ben de.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Şöyle: Başkanım, buna ilişkin bu toplantı sonrasında bir rapor düzenleneceği söyleniyor İç Tüzük'te, dolayısıyla bir rapor tanzim edilecek. O raporun ekinde itiraz dilekçesi ve 7 sayılı Komisyon Genel Kurulu kararı olacak. Dolayısıyla o raporda bu toplantıda dile getirilen itirazlara da yer verilecek ama konu hakkında karar yetkisi artık Meclis Genel Kurulunda olduğu için bu sevkın sağlanmasına yönelik usulî bir durum söz konusu.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Sevke bir itirazım yok.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Sevke itirazımız var.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Soner Bey, ben de tekrar ediyorum, Komisyon Başkanı olarak tekrar ediyorum; diyorum ki: Bizim buradan bu önergeyi kabul ederek konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sevk etmemiz gerekiyor. Gerekçeyi tekrar kaleme alın.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Önergenin mi?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Evet. Bu kadar basit, o zaman hepimiz imzalayacağız.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Şu “gereği düşünüldü” bölümü sıkıntılı şu anda.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Sonucu tekrar kaleme alırsanız...

BEHİYE EKER (İstanbul) – Şunun tekrar düzenlenmesi lazım.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Evet, gerekçeye bir cümle daha ekleyip diyeceğiz ki: “Bu konuda bir itiraz var.”

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – İtiraz, anladım konu itibarıyla.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Konuya itiraz var. Biz Komisyon olarak bu konudaki tüm yetkilerimizi kullandık ve tükettik, o yüzden de Büyük Millet Meclisine sevk ediyoruz.

BEHİYE EKER (İstanbul) – Yerde inceleme yapıp, kurumlardan rapor alıp Meclise sevk etmek değil mi?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Evet, tüm yolları tükettiğimiz için...

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Başkanım, diğer konuya geçelim, bunu...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Bir cümle daha ekleyebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Evet.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Şimdi, bakın, o cümleye tekrar dönüyorum, bu çok ezici bir cümle: “Yukarıda belirtilen durumlar göz önüne alındığında bölgedeki heyelan riskinin büyük ölçüde azaltıldığı anlaşılmış olup...” Şimdi ben buna imza attığımda, Allah esirgesin, zamanın bir diliminde İliç gibi orada herhangi bir heyelan gerçekleştiğinde tarihe karşı hem siyasi hem insani hem de vicdani sorumluluğum olacak. O nedenle bu kesin hüküm yerine bu gerekçenin yeniden kaleme alınması son derece doğru.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Şimdi, diğer maddeye geçelim, bunu tekrar kaleme alalım.

İzninizle devam ediyorum.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- Mehmet Sertkaya'nın 9/10/2024 tarihli ve D28-11790 numaralı Dilekçesi'ne ilişkin görüşme

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Gündemimizin “Genel Kurula Sevk Edilen Dilekçeler” kısmında yer alan Mehmet Sertkaya’nın 9 Ekim 2024 tarihli ve D28-11790 numaralı Dilekçesi üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Değerli üyelerimiz, vatandaşlarımızın dilekçe hakkı Anayasa ve kanunlarla güvence altına alınmış bulunmaktadır. Bu kapsamda, Avrupa ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımızdan gerek ülkemizdeki gerekse yaşadıkları yabancı ülkelerdeki uygulamalar konusunda talep ve şikâyetler Komisyonumuza gelmektedir. Bu çerçevede Komisyonumuza müracaatta bulunan Mehmet Sertkaya’ya ait dilekçede, Avrupa’da yaşayan vatandaşların aylık bağlandıktan sonra, yurt dışında zorunlu sigortalılığa tabi olsa bile “kısa süreli çalışma” olarak adlandırılan işler hariç olmak üzere yurt dışında çalışması veya yurt dışında ikamete dayalı bir yardım alması hâlinde Türkiye’den aldıkları aylığın kesildiğini belirterek yurt dışında yaşayan ve borçlanma yoluyla emekli olan vatandaşlarımıza yurt dışında tam zamanlı çalışma hakkı tanınması talep edilmiştir. Hollanda’dan gelen söz konusu başvuru üzerine konunun ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmesine ihtiyaç duyan Başkanlık Divanımız dilekçenin Komisyonumuz Genel Kurulunda görüşülmesine karar vermiş bulunmaktadır.

Sayın üyelerimiz, şimdi, söz konusu dilekçe üzerindeki görüşmeleri açıyorum. Bu görüşmeler sırasında ifade edilen görüşler çerçevesinde Komisyonumuzun yetkileri kapsamında kararımızı vereceğiz.

Şimdi, bu konuyla ilgili söz almak isteyen arkadaşlarımız varsa onlara söz vermek istiyorum.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Birazcık bilgi aktarabilirse arkadaşlarımız...

ALİ BOZAN (Mersin) – Teknik bir mesele, bir hazırlık varsa aktarırsanız iyi olur.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Şöyle efendim: Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız yurt dışı borçlanması yoluyla Türkiye’den bir emeklilik hakkı elde ediyorlar. Bu hak bir şarta bağlanmış kanunda, eğer “kısmi zamanlı” olarak adlandırılan bir durum dışında “tam zamanlı” olarak yurt dışında çalışmaya tekrar başlaması durumunda Türkiye’den aldığı emekli aylığı düzenleme uyarınca kesiliyor, kesintiye uğruyor. Dolayısıyla bundan kaynaklı bir mağduriyet durumu söz konusu; bu, vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin bir yönü. Dilekçede başka ekonomik birtakım sorunların da olduğu ifade edilmiş. Dolayısıyla genel olarak, Komisyonun bu dilekçe özelinde Hollanda’da yaşayan vatandaşlarımızın taleplerinin dinlenmesi adına yerinde bir inceleme yapması yönünde çalışma yürütülebileceği kanaati hasıl oldu Başkanlık Divanında. O çerçevede konu Genel Kurula intikal ettirildi efendim.

ALİ BOZAN (Mersin) – Yanlış anlamadıysam, yurt dışında yaşıyor, Türkiye’de borçlandı, emekli oldu...

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Yurt dışında borçlandı.

ALİ BOZAN (Mersin) – Türkiye’de emekli oldu, Türkiye’de emekli maaşını alırken...

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Yurt dışında...

ALİ BOZAN (Mersin) – Yurt dışında çalışırsa Türkiye’deki maaşı kesiliyor. Bu Hollanda’nın mevzuatıyla ilgili bir şey değil bu durumda, bizim mevzuatımızla ilgili. Yani gidip Hollanda’daki vatandaşı dinlese, Hollanda’daki ilgili birimlerle görüşsek de bir anlamı yok çünkü Türkiye Cumhuriyeti’nin mevzuatıyla ilgili bir şey, yanlış anlamadıysam benim anladığım bu. Şimdi, Hollanda’da tam zamanlı da çalışsa, yarı zamanlı da çalışsa emekli maaşını kesen kim? Türkiye Cumhuriyeti. Sizin anlattığınızdan benim anladığım bu.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Şöyle efendim...

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) – Yarı zamanlıda problem yok, kesilmiyor, tam zamanlıda

kesiliyor.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Yarı zamanlıda problem yok.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) – Tam zamanlı çalıştıkları zaman maaşı kesiliyor.

ALİ BOZAN (Mersin) – Yani sorun Türkiye Cumhuriyeti’nin mevzuatından mı kaynaklı -buradaki başvuru Hollanda’dan- Hollanda’dan mı veya Avrupa’nın diğer ülkelerindeki uygulama ne? Şimdi, bizim mevzuatımızdan kaynaklıysa bizim kendi mevzuatımızda değişiklik önerisi yapmamız lazım Dilekçe Komisyonu olarak.

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR – Efendim, bu aslında dilekçenin bir yönü. Bir diğer yönüyle de Komisyonun Hollanda Parlamentosunda Senato ve Temsilciler Meclisindeki muadili komisyonlarla da bir bilgi, tecrübe paylaşımı çerçevesinde görüşmeler de gerçekleştirilmesi düşünülüyor. Hollanda’da yaşayan vatandaşlarımızın dilekçe hakkı konusunda farkındalığının artırılması, gerek Hollanda’da gerek Türkiye’deki uygulamalardan kaynaklı sorunlarla alakalı anayasal dilekçe hakkı kapsamında bu haklarını kullanabilmelerine dönük, onların taleplerinin dinlenmesi; işin özü...

ALİ BOZAN (Mersin) – Yani o zaman bir nevi şu mu: Gideceğiz Hollanda’ya, diyeceğiz: “Ey Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, siz de Türkiye’de, Mecliste bir Dilekçe Komisyonu var, Dilekçe Komisyonuna başvuru yapabilirsiniz. Başvurularınızı biz dikkate alıyoruz, ciddiye alıyoruz.” Şimdi, buysa vallahi bunun için gerek yok yani orada yaşayan yurttaşların tamamının telefon numaraları var, şeyleri var; mesaj gönderilir, bilgilendirme gönderilir.

Ben şeyi söyleyeyim mesleğimden kaynaklı da: Gerçekten yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının emeklilikle ilgili sıkıntıları çok çok fazla. Dönem dönem yasal düzenlemeler yapılıyor, yapılan yasal düzenlemeler... Şeyi biliyoruz, SGK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı mevzuatı bu ülkede en fazla değişiklik gören... Artık neredeyse birileri sadece o alanda çalışıyor, ciddi anlamda vatandaşların mağduriyeti söz konusu. Ama ben bu mağduriyeti aynı zamanda anlamak için soruyorum: Mağduriyet bizim mevzuatımızdan kaynaklıysa biz o yöne yoğunlaşalım, bizim mevzuatımızda değişiklik için bir çalışma yapalım. Aynı zamanda şöyle bir şey: Burada Hollanda’dan bir başvuru var ve ben şey konusunda... Mesela Schengen gibi bir birlik yok Avrupa ülkelerinde, mesela Avrupa ülkelerinin tamamında emeklilik meselesiyle ilgili bir birlik söz konusu değil. O yüzden sadece bir ülke, işte Hollanda’nın uygulaması farklı olabilir, olur demiyorum hani...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Bütün bunları netleştirmek için zaten yerinde inceleme söz konusu ama siz prensip olarak genelde bunlara karşısınız diye anlıyorum.

ALİ BOZAN (Mersin) – Hayır Başkan, ben prensip olarak karşı değilim. Şöyle söyleyeyim, o konuda da açıklamamı yapayım, dün de aynı şey oldu: Ben yerinde gidip görülmesi gereken bir şey için Grönland’a da giderim. Gittiğimizde gerçekten gidip görmemiz gereken bir şeyse gerçekten gidelim, yerinde... O yüzden sordum, bakın, Hollanda mevzuatından kaynaklı ise evet, gidip dinlemeliyiz ama Türkiye Cumhuriyeti mevzuatından kaynaklı bir şey için Hollanda’ya gitmeyelim. Prensipte karşı değilim, gittiğimizde gerçekten görmemiz gereken bir şey varsa ben gidilmesi gerektiği kanaatindeyim.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Yani bir hak arama kurumunun yurt dışındaki vatandaşını dinlemeye gitmesinin her zaman gerekçesi vardır diye inanıyorum.

ALİ BOZAN (Mersin) – Ben mesela İstanbul Ticaret Merkezine yok demedim ama Norveç’e, İngiltere’ye yok dedim.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Hollanda’ya da “Yok.” diyorsunuz.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Hollanda’ya da yok diyor, başka var mı?

ALİ BOZAN (Mersin) – Yo, Hollanda’ya yok demiyorum Başkan, ben gerçekten anlamak için sordum.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Ben de diyorum ki anlamak için gideceğiz zaten, yerinde incelemenin doğasında bu var.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Başkanım söz alabilir miyim?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Buyurun.

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi yurt dışında inceleme kısmını ayırıyorum, o başka bir tartışma konusu ama esasen burada normal şartlarda bana insani olarak sorsanız, birisi çalışıyorsa emekli maaşı almamalı, emekli ise çalışmamalı derim. Ama ülkemizdeki uygulamalar da tam aksi durumda yani birçok emekli çalışıyor, çalışırken emekli maaşını da alıyorlar. Bu dilekçe yazan vatandaş da Türk vatandaşı, aynı bizim ülkemizdeki insanlar gibi bir işte çalışıyor, yurt dışında çalışıyor ama bizim ülkemizden emekli. Bence her hâlıkârda emekli maaşının devam etmesi gerektiğini düşünüyorum eldeki mevzuata bakarak ama bu şekilde olmasaydı, Türkiye’deki diğer vatandaşların da karşılarında aynı uygulama olsaydı düşünmezdim yani insani baktığım noktada da. Yurt dışı kısmını da daha geniş geniş konuşuruz diye düşünüyorum.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Buyurun Sayın Vekilim.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, burada sorun sadece yabancı bir ülkedeki vatandaşlarımızın çifte maaşının engellenmesi değil. Genel itibarıyla, devlet vatandaşını ispiyon etmez, etmemeli. Maalesef, son dönemde çıkarılan yasayla Türkiye’de bulunan gurbetçi vatandaşlarımızın banka hesap bilgileri, tapu bilgileri Avrupa Birliği ülkeleriyle paylaşılıyor. Bunlar paylaşıldığı için de vatandaşlarımız büyük mağduriyet yaşıyor. Oradaki birikimlerini eskiden ülkemize getirirken şimdi üçüncü ülkelere veya bulundukları ülkede yatırım yapma yolunu seçiyorlar. Burada bu konuya biraz daha köklü çözüm bulunması lazım.

Bunun dışında, vatandaşlarımızın mesela Türk Hava Yolları sorunları var. Normal şartlarda yaz döneminde turizm mevsiminin artmasıyla uçak bilet fiyatları arttığından ülkemize gelemiyorlar ama arz etmeye çalıştığım gibi, banka bilgilerinin, tapu bilgilerinin vesaire paylaşılması vatandaşımızın ülkemize karşı sevgisini de bağlılığını da azaltıyor. Bu noktada düzenleme yapılması gerekir.

Şimdi, bahse konu çift emeklilik maaşı kullandığının dışında diğer Avrupa ülkelerinde de yaşanan bir sorun. Vatandaşımız emekli olduktan sonra eğer şartları müsaitse bir şekilde ülkemize dönmenin planlarını yapıyor, burasıyla da aidiyetini sürdürüyor, bir taraftan ilgili kurumlara prim yatırarak buradan da emekli olmaya çalışıyor ama takdir edersiniz ki ülkemizde 12.500 lira emekli maaşı alınan bir yerde vatandaşa “Gel buraya yerleş.” denmesinin bir anlamı yok, orada da emekli, burada da emekli. Bu noktada köklü bir çözüm bulunması lazım. Ülkemizde emekli ücretleri böyle sefalet ücreti olduğu sürece de vatandaşlar doğal olarak çalışmaya mahkûmlar, mecburlar. O açıdan, şayet böyle bir komisyon kurulacaksa vatandaşlarımızın sadece emeklilik meselesini değil, emeklilikle birlikte diğer sorunlarını da içine alacak bir şekilde çalışma yürütülmesi gerekir. Ali Bey’in söylediği gibi, mesele bu hükümetlerin aldığı karardan daha çok bizim ülke olarak bunların bilgilerini karşıyla paylaşmamız neticesinde vatandaşlarımızın maruz kaldığı bir durum. Bu gerçekten temel bir sorun, bunun çözülmesi önemli.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Sayın Başkanım, sevgili arkadaşlarıma da katılıyorum. Aslında gündem dışında da son bölümde, 9 Temmuz 2024 tarihinde tüm emeklilerin sendikası, temsilcileri, Genel başkanları ve beraberlerindeki heyet yaklaşık 100 bin imzalı dilekçeler sundular Dilekçe

Komisyona. Aradan üç aylık bir süre geçti, bu dilekçelerle ilgili nasıl bir işlem yapıldı bilemiyorum, bu konuda bilgi de istiyorum doğrusu ama bir bütünlük mesele açısından baktığımızda elbette yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın emeklilik sorunlarıyla da ilgilenmemiz, varsa sorunlarının çözümü için çaba harcamamızın gerektiği çok açık ama kendi ülkemizin emeklilerine -çok özür dileyerek- kör, sağır pozisyonunda kalmayı da çok doğru bulmuyorum. Emeklilerimizin 16 milyon olduğu ifade ediliyor, kaldı ki; bu 16 milyonun yaklaşık 11 milyonu emekli, 5 milyonu da dul yetim maaşı alan ya da diğer adlar altında maaşa bağlanmış, çok daha düşük gelir düzeyine sahip emeklilerimiz. Şimdi, bu insanlar aylardır Türkiye’de ayakta ve kendi sorunlarının çözümüne, insan onuruna yaraşır bir maaşa ve hak olarak da orta yere çıkan düzenlemelerle, yasal düzenlemelerle, başta intibak yasası olmak üzere değişik eylem ve etkinlikler ve nihayetinde de anayasal bir taleple, bir hakla da Dilekçe Komisyonuna da başvurdular. Dolayısıyla, üç aydır bu arkadaşlarımızı ya da temsilcilerini isterdim ki aynı duyarlılığı gösterip Hollanda’da yerinde inceleme yapılma düşüncesinin öncelikle Türkiye’de bu kesimlerin temsilcileriyle bir araya gelerek onların görüşmelerinin, onların emeklilik haklarının, var olan yasal sorunlarının ve insan onuruna yaraşır bir maaş alabilmelerinin önündeki engellerin kaldırılması noktasında Komisyonun öncelikli olarak çaba sarf etmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Ali Bey’e ve Sayın Necmettin Bey’e de katılıyorum. Bu uluslararası çalışma mevzuatıyla ilgili de bir husus görüştüğümüz konu ve sadece Hollanda’da yaşayan yurttaşlarımızla değil dünyanın neresinde olursa olsun yaşayan tüm yurttaşlarımızın çalışma hakları ve emeklilik hakları karşılıklı ülkeler arasında oluşturulması gereken mevzuatlar kapsamında mutlaka değerlendirilmeli. Bu anlamda, birazdan önerge oylanacak, benim görüşüm şimdiden ret. Diyelim ki karar çıktı, Hollanda’da kime gideceksiniz, muhatabınız kim? Hangi kesimlerle görüşülecek? Sorun sadece Hollanda’yla sınırlı mı kalacak? Avrupa’nın bütün ülkelerindeki yurttaşlarımızla bu bağ nasıl oluşturacağız? Var olan çalışma hayatındaki mevzuat düzenlemelerinin ülkemiz penceresinden yansımaları, diğer ülkeler penceresinden yansımada hangi yol izlenecek? Bunun yerine bence bu konuyla ilgili Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın, bizim ileteceğimiz bir iletiyle, geçmişteki diğer düzenlemelerle ilgili kapsamlı bir çözüm üretmesi ve çalışma başlatması olabileceğini düşünüyorum. Yoksa Dilekçe Komisyonu gider, Hollanda’da ilgili Türk vatandaşlarıyla görüşür, sorunu dinler. Peki, dinledik, döndük, dönüşte ne olacak? Yine dediğimiz yere gelecek, uluslararası bir çalışma sözleşmesinin karşılıklı olarak yapımı ama bundan daha kıymetlisi -ben birazdan da sizin aracılığıyla arkadaşlarımızdan bilgi edinmek istiyorum- emeklilerimizin vermiş olduğu ve kendi haklarıyla ilgili talepleri noktasındaki 100 bin imzalı dilekçe ne olmuştur? Kaldı ki sayılara da yansımıyor. Sayın Başkan sunuş konuşmasında bugüne kadar 11.619 ya da 91 dilekçenin sunulduğunu söyledi. Sadece 100 bin imzayı emekliler verdi. O istatistiklerde de...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Toplu imza olarak geçiyor.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – O düzeltmeler ve bilgilendirmeler ışığında öncelikli olarak Türkiye’de yaşayan milyonlarca emeklimizin sorunlarına Dilekçe Komisyonu olarak hep beraber bir hassasiyet gösterelim istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Teşekkür ederim.

Metin Bey, buyurun.

METİN ERGUN (Muğla) – Aslında çok farklı şeyler söylemeyeceğim, ben de benzer... Yani dilekçe kapsamında düşünecek olursak aslında dilekçenin özü Türkiye’yle alakalı, bizim mevzuatımızla alakalı, karşı tarafa alakalı değil, benim anladığımı söylüyorum. Dolayısıyla, belki Türkiye’deki mevzuatın değiştirilmesiyle ilgili, incelenmesiyle ilgili bir yaptırım yaptırabiliriz veya da bir önerge

oluşturabiliriz. Yani yerinde incelenecek herhangi bir şey de yok burada, benim anladığımı söyleyeyim. Yani çünkü şikâyet bizimle alakalı, ben anladığımı söylüyorum, şikâyet bizimle alakalı. Dolayısıyla bu doğrultuda eğer yerinde inceleme kararı olacak olur ise ben de şimdiden belirtiyorum, ret oyu vereceğim.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Önerge sahipleri bir değerlendirme yapsınlar o zaman. Bir ön yazışma, çalışma, bir ön bilgi buradaki kurumlardan alıp bir sonraki Genel Kurulda bu önergeyi değerlendirelim.

METİN ERGUN (Muğla) – Olabilir.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Yani ilgili Bakanlığımızdan bahse konularla ilgili herhangi bir görüş alındı mı; bize böyle bir sorun iletildi, iç mevzuatımız ya da uluslararası ilgili mevzuat uyarınca sorun nerededir, çözümü nedir...

YASAMA UZMANI SONER ÇAKAR– Şöyle efendim: Geçmiş yasama dönemindeki uygulamalara benzer bir şekilde bir çalışma usulü takip etmeye çalıştık bu dilekçe özelinde. Öncelikle bir yerinde inceleme kararı alınırsa Komisyon tarafından, bu yerinde inceleme kararı doğrultusunda Çalışma Bakanlığından, Sosyal Güvenlik Kurumunda yurt dışında yaşayan ve yurt dışı borçlanması yoluyla Türkiye’den emeklilik hakkı elde eden vatandaşlarımızın durumuna ilişkin bilgiler istenecekti.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Ben bir araya gireceğim.

Sayın Vekilim, bu arada ben bir şeyi atladım, Soner Bey’i de bir kutlayalım, tebrik edelim, yeni koordinatörümüz. Yani ilk toplantısında da bu kadar üstüne gitmeseniz iyi olurdu diyorum. O yüzden bir frene basalım isterseniz. Bir fırsat verelim Soner Bey’e de.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Hayırlı olsun.

METİN ERGUN (Muğla) – Hayırlı uğurlu olsun, başarılar diliyoruz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Bizim muhatabımız siyasi irade Değerli Başkanım, bürokrasiye lafımız yok, onlar görevlerini yapıyorlar, yarin siz gidersiniz, başkaları gelir, onlara da...

ALİ BOZAN (Mersin) – Başkan şöyle demek istedi: “Benim üzerime fazla gelmeyin, frene basın.” demek istedi...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Estağfurullah, istediğiniz kadar gelin canım yani başım üstüne.

ALİ BOZAN (Mersin) – Eyvallah Başkanım.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Ben son derece demokratik şekilde herkese söz veriyorum ve yani burada da tabii ki cevap hakkı doğuyor, ben susuyorum. AK PARTİ’den diğer vekil üyelerimiz var, gerekirse onlar cevapları verirler. Başkan olarak ben burada herkese eşit fırsat verme sorumluluğunu yerine getiriyorum.

Metin Bey, siz sıkıştırmaya devam edin.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Muğla Milletvekili Metin Ergun’un, Hasan Koçaslan ve 29 kişiye ait 19877 numaralı Dilekçe’ye ilişkin açıklaması

METİN ERGUN (Muğla) – Hayır, hayır, konu geçti aslında, o konuda tekrar görüşeceğiz gerekçeyle ilgili, bir önceki maddeyle ilgili ama o zaman söz istedim, siz görmediniz.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Çok özür dilerim.

METİN ERGUN (Muğla) – Yani o şikâyet dilekçesine mevzu olan husus ortadan kalkmış gibi

görünmekle birlikte, şahıslarla ilgili kalkmış durumda ama doğayla, çevreyle ilgili kalkmadı. Bizim belki de çok daha geniş meseleyi ele alarak... Ben de çok muzdarımdım, Muğla coğrafyasıyla ilgili. Yani inanın, bir çevre felaketi yaşanıyor. Yani o heyelan değil sadece, mesela sular kirleniyor aynı şekilde, tarihi doku bozuluyor, her gün tonlarca dinamit atılıyor dolayısıyla belki Dilekçe Komisyonunun hani çok işin içinde olması gerekir mi, değil mi?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Yok, oluruz sonuna kadar.

METİN ERGUN (Muğla) – Onu bilmiyorum ama Meclis olarak bu dilekçeden daha bağımsız olarak bu “madencilik” adı altında, “vahşi madencilik” adı altında bir çevre felaketi yaşıyor Türkiye, özellikle sahil bölgelerinde bu çok fazla. Yani yamalı bohçaya döndü coğrafyamız. Havadan baktığınız zaman mesela benim coğrafyamda, Muğla coğrafyasında her tarafta bir çukur açılmış durumda. Köylerde... Mesela Milas’ın bir köyüne gittim geçenlerde, “Avşar köyü” adında, çok yakınında bir taş ocağı var, her gün dinamit atılıyor ve kadınlar diyor ki: “Penceremizi açamıyoruz, evler çatlamış durumda.” Duvarları çatlamış durumda, eski taş evler bile çatlamış durumda. Bunun için buna dikkat çekmek istedim.

Teşekkür ederim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

2.- Komisyon Başkanı Sunay Karamık’ın, Muğla Milletvekili Metin Ergun’un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Ben teşekkür ederim.

Ben burada tutanaklara geçmesi adına da hem Hükümetimizin hem de Komisyonumuzun özellikle çevre konusuna son derece duyarlı olduğunun altını çizmek istiyorum. 4-5 Kasımda, bir yerinde inceleme daha yapıyoruz Bafa’ya ve Bafa’yla ilgili, Latmos bölgesiyle ilgili dilekçede de yine maden ocakları, çevre konusu ve su konusu yer alıyor. O yüzden bu duyarlılığı hem Komisyonumuz hem de Hükümetimiz göstermektedir. Bunu da tutanaklara geçmesi adına belirttim.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- Mehmet Sertkaya’nın 9/10/2024 tarihli ve D28-11790 numaralı Dilekçesi’ne ilişkin görüşme (Devam)

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Şimdi, bu durumda bu önergeyi erteliyoruz, ben oya sunmuyorum.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Hangi önergeyi?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Hollanda’yı.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Ben ertelenmesine karşıyım. Yani oya sunun, benim kararım ret. Yani “yerinde inceleme” dediğiniz şey... Şimdi, Bafa evet, Isparta evet...

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Hayır, önce Türkiye’deki kurumlarla yazışalım, bilgi alalım, ondan sonra konuşalım, değerlendirelim; o anlamda erteleyelim istedim.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) – Tamam.

Öneriniz bu hâle dönüştü mü?

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Evet, yani Hollanda’ya gidip, orada edineceğimiz bir bilgi, sağlayacağımız bir fayda varsa biz de milletin vergisini doğru yerde harcamış oluruz.

IV.- KARARLAR (Devam)

1.- 19877 numaralı Dilekçe'ye ilişkin Komisyon Genel Kurulunun 2/7/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'nın aynen benimsenmesine, bu doğrultuda konuya ilişkin İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince düzenlenecek raporun TBMM Genel Kuruluna sunulmasına ve gerekli rapor hazırlıklarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine ilişkin karar (Devam)

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Şimdi, tekrar birinci önergeye dönüyorum ve gerekçesini tekrar okutuyorum.

Gerekçe:

Komisyonumuz Genel Kurulunun 2 Temmuz 2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'na esas teşkil eden kamu kurumlarının raporları göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmede konu hakkında Komisyonumuzca yapılan çalışmalar nihayete ermiş olup bu aşamada Komisyonumuzca yapılacak başka bir işlem bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu çerçevede söz konusu Komisyon Genel Kurulu kararına Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın itirazı üzerine konunun İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sevk edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Tekrar okutayım mı? Yeterli mi?

ALİ BOZAN (Mersin) – Yani tamamıyla usuli yazılmış, tamamdır.

BAŞKAN SUNAY KARAMIK – Sayın üyelerimiz, 19877 numaralı dilekçe hakkındaki Komisyonumuz Genel Kurulunun 2 Temmuz 2024 tarihli ve 7 sayılı Kararı'nın aynen benimsenmesine ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın üyelerimiz, yapılan değerlendirmeler ve kabul edilen önerge doğrultusunda İç Tüzük'ün 119'uncu maddesi gereğince redaksiyon yetkisiyle birlikte düzenlenecek Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu'nun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemimizde görüşülecek başka konu olmadığından toplantıyı kapatıyorum, gösterdiğiniz sabır ve anlayıştan dolayı hepinize çok teşekkür ediyorum.

Kararlarımız hayırlı olsun, iyi günler diliyorum ve böyle bir uzlaşma ortamı olduğu için de hepinize ayrıca teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 15.07

